

تاثیرات بیانیه گام دوم انقلاب در مقاومت فلسطین

متین نارویی

آموزگار مدرسه شهید لکزایی آموزش و پرورش ناحیه ۱ زاهدان

چکیده

گام دوم انقلاب نماد پرابهت و باشکوه و افتخارآمیز ایستادگی در برابر قلدران و زورگویان و مستکبران جهان و در رأس آنان آمریکای جهان خوار و جنایت کار، روزبه روز برجسته تر شد. در تمام این چهل سال، تسلیم ناپذیری و صیانت و پاسداری از انقلاب و عظمت و هیبت الهی آن و گردن برافراشته‌ی آن در مقابل دولتهای متکبر و مستکبر، خصوصیت شناخته شده‌ی ایران و ایرانی بویژه جوانان این مرز و بوم به شمار میرفته است. قدرتهای انحصارگر جهان که همواره حیات خود را در دست اندازی به استقلال دیگر کشورها و پایمال کردن منافع حیاتی آنها برای مقاصد شوم خود دانسته اند، در برابر ایران اسلامی و انقلابی، اعتراف به ناتوانی کردند. ملت ایران در فضای حیات بخش انقلاب توانست نخست دست نشانده‌ی آمریکا و عنصر خائن به ملت را از کشور براند و پس از آن هم تا امروز از سلطه‌ی دوباره‌ی قلدران جهانی بر کشور با قدرت و شدت جلوگیری کند لذا این تاثیر پذیری و ابعاد آن در مقاومت مردم فلسطین به وضوح قابل رویت است.

واژه‌های کلیدی: بررسی، تاثیرات، بیانیه گام دوم انقلاب مقاومت فلسطین

بخش‌های مختلف بیانیه

بیانیه گام دوم انقلاب به صورت کلی در هفت فصل تنظیم شده است که به صورت مشخص شامل بخش‌هایی، چون ثبات و امنیت و حفظ تمامیت ارضی ایران، موتور پیشران کشور در عرصه علم و فناوری و ایجاد زیرساخت‌های حیاتی و اقتصادی و عمرانی، به اوج رسانیدن مشارکت مردمی و مسابقه خدمت‌رسانی، ارتقاء شگفت‌آور بینش سیاسی آحاد مردم سنگین کردن کفه عدالت در تقسیم امکانات عمومی کشور، افزایش چشمگیر معنویت و اخلاق در فضای عمومی جامعه و ایستادگی روزافزون در برابر قلدران و زورگویان و مستکبران جهان می‌شود.

بیانیه گام دوم انقلاب یا بیانیه گام دوم نوشته سید علی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی ایران، به مناسبت چهلمین سال انقلاب اسلامی در ۲۲ بهمن ۱۳۹۷ صادر شد و با مخاطب قرار دادن جوانان، ضمن بیان پیشینه وقوع انقلاب و دشواری‌های آن، به دستاوردهای چهار ساله انقلاب اسلامی ایران پرداخت و چشم‌انداز آینده انقلاب را در بخش‌های مختلفی از جمله علم و پژوهش، معنویت و اخلاق، عدالت و مبارزه با فساد تبیین کرد.

مخاطب اصلی بیانیه گام دوم، جوانان به عنوان محور تحقق نظام پیشرفته اسلامی هستند و فرصت ارزشمندی برای کشور دانسته شده‌اند.

ناصر مکارم شیرازی، از مراجع تقلید شیعه و مهدی شب‌زنده‌دار از مدرسان درس خارج فقه در حوزه علمیه قم، به حمایت از بیانیه گام دوم پرداختند و آن را دقیق و عالمانه خواندند. سید احمد خاتمی، عضو مجلس خبرگان رهبری، ریشه اعتماد رهبر جمهوری اسلامی به جوانان را سیره و سنت پیامبر(ص) دانسته است که سه تن از جوانان را برای مناصب مهم برگزید. همایش‌هایی با عنوان «گام دوم انقلاب» در تهران و قم برگزار شد. کتابی با عنوان «بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی»، با هدف تشریح بیانیه گام دوم برای اقشار مختلف و به‌ویژه جوانان، در بهار ۱۳۹۹ منتشر شده است.

مناسبت، موضوع و مخاطب

بیانیه گام دوم انقلاب یا بیانیه گام دوم، ۲۲ بهمن ۱۳۹۷ش در چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران منتشر شد. این بیانیه ابتدا با اشاره به پیروزی انقلاب اسلامی و گذشت چهار سال از آن، دومین گام انقلاب را «خودسازی، جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی» معرفی کرده است.

مخاطب بیانیه گام دوم، جوانان هستند که بر اساس متن بیانیه، «بخش دیگری از جهاد بزرگ برای ساختن ایران اسلامی بزرگ» را آغاز خواهند کرد. در این بیانیه، جوانان محور تحقق نظام پیشرفته اسلامی معرفی شده‌اند که دنباله مسیر انقلاب اسلامی باید با همت و هشیاری آنان طی شود. بیانیه مذکور، مهم‌ترین ظرفیت امیدبخش کشور را نیروی انسانی مستعد و کارآمد با زیربنای عمیق و اصیل ایمانی و دینی دانسته و جمعیت جوان زیر چهل سال را فرصت ارزشمندی برای کشور قلمداد کرده است.

محتوای بیانیه

اینفوگرافی بیانیه گام دوم به همراه تصویرسازی

بیانیه گام دوم انقلاب، ابتدا به پیروزی انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷ش و دشواری‌های تأسیس جمهوری اسلامی ایران پرداخته و آرمان انقلاب را ایجاد تمدن نوین اسلامی و «آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواح‌افشاده)» معرفی کرده است.

در بخش دیگری از بیانیه گام دوم، دستاوردهای انقلاب اسلامی تشریح شده است: ثبات و امنیت و حفظ تمامیت ارضی ایران، ایجاد زیرساخت‌های حیاتی و اقتصادی و عمرانی، تقویت مشارکت مردمی، ارتقای بینش سیاسی مردم، توجه به عدالت در تقسیم امکانات عمومی، افزایش معنویت و اخلاق در فضای جامعه و ایستادگی در برابر مستکبران جهان. آخرین بخش بیانیه گام دوم، تبیین چشم‌اندازهای آینده و توصیه‌هایی درباره آینده انقلاب اسلامی در هفت موضوع است:

علم و پژوهش

در بیانیه گام دوم، با اشاره به پیشرفت‌های علمی ایران و دستیابی به رتبه شانزدهم در میان دویست کشور جهان، از جوانان خواسته شده است تا راه مذکور را با احساس مسئولیت بیشتر در پیش گیرند.

معنویت و اخلاق

در بیانیه گام دوم، رشد معنویت و اخلاق نیازمند همراهی حکومت‌ها دانسته شده، اما با این حال تصریح شده است که این دو، با دستور و فرمان به دست نمی‌آید. همچنین تأکید شده است که دستگاه‌های مسئول حکومتی و همچنین اشخاص و نهادهای غیرحکومتی، باید برنامه‌های کوتاه‌مدت و میان‌مدت جامع برای جلوگیری از فعالیت‌های ضدمعنوی و ضداخلاقی تنظیم و اجرا کنند.

اقتصاد

بر اساس بیانیه گام دوم، راه‌حل مشکلات اقتصادی کشور، سیاست‌های اقتصاد مقاومتی است که برنامه‌های اجرایی آن باید برای همه بخش‌ها تهیه و اقدام شود. درون‌زایی اقتصاد کشور، مولد و دانش‌بنیان شدن، مردمی کردن اقتصاد و عدم تصدی‌گری دولت، و برون‌گرایی، به عنوان مواردی از سیاست‌های مذکور بیان شده است.

عدالت و مبارزه با فساد

در بیانیه گام دوم انقلاب، گرچه نسبت فساد در کارگزاران حکومت جمهوری اسلامی بسیار کمتر از کشورهای دیگر و به‌خصوص حکومت پهلوی دانسته شده است، اما از همه مقامات خواسته شده است که از لقمه حرام بگریزند و دستگاه‌های نظارتی و دولتی، مسئول پیشگیری و مبارزه با رشد فساد معرفی شده‌اند.

استقلال و آزادی

در بیانیه گام دوم، با تأکید بر آنکه استقلال و آزادی هر دو از ارزش‌های اسلامی و عطیه الهی به انسان‌ها هستند، همه، و به‌خصوص دولت جمهوری اسلامی، موظف به حراست از آن شده است. با این حال تصریح شده است که استقلال نباید به معنای زندانی کردن سیاست و اقتصاد کشور در مرزهای خود و آزادی نباید در تقابل با اخلاق، قانون و ارزش‌های الهی و حقوق عمومی تعریف شود.

عزت ملی، روابط خارجی، مرزبندی با دشمن

بیانیه گام دوم، با تأکید بر آنکه سه مورد مذکور شاخه‌هایی از اصول عزت، حکمت و مصلحت در روابط بین‌الملل هستند، تصریح کرده است که دولت جمهوری اسلامی باید مرزبندی خود را با سردمداران نظام سلطه حفظ کند و عزت کشور و ملت را در نظر داشته باشد.

سبک زندگی

در بیانیه گام دوم تصریح شده است که تلاش غرب برای ترویج سبک زندگی غربی در ایران به زیان‌های اخلاقی، اقتصادی، دینی و سیاسی منجر شده است که مقابله با آن نیازمند جهاد همه‌جانبه و هوشمندانه است.

بحث و نتیجه‌گیری:

بعد از انتشار بیانیه گام دوم از سوی رهبر جمهوری اسلامی ایران، واکنش‌های مثبت فراوانی از سوی چهره‌های علمی، دینی، مذهبی و اجتماعی ابراز و منتشر شد. از جمله ناصر مکارم شیرازی، از مراجع تقلید شیعه ساکن قم، در درس خارج فقه خود، بیانیه مذکور را بسیار دقیق و جامع خواند و آن را حاوی برنامه‌ای قوی و کاربردی برای چهل سال آینده انقلاب اسلامی تلقی کرد.

مهدی شب‌زنده‌دار، از فقهای شورای نگهبان و استاد درس خارج، بیانیه گام دوم را پرمغز و عالمانه خواند و جلساتی از درس خارج خود را به تبیین آن اختصاص داد. سید احمد خاتمی، عضو مجلس خبرگان رهبری، در این باره ریشه اعتماد رهبر جمهوری اسلامی به جوانان را سیره و سنت پیامبر(ص) دانسته است که سه تن از جوانان را برای مناصب مهم برگزید.

محمدتقی مصباح یزدی عضو مجلس خبرگان رهبری، هدف از صدور بیانیه گام دوم را انتقال میراث گذشته به نسل جدید می‌داند و تأکید می‌کند این فرضیه که "هر انقلابی می‌میرد" صحیح نیست بلکه این انقلاب مادی است که می‌میرد ولی انقلاب اسلامی، ماندگار است چون ارزش‌های این انقلاب، ارزش‌هایی است که با فطرت انسان توأم است.

مهدی گلشنی، عضو پیوسته فرهنگستان علوم در ایران، دلیل مخاطب قرار گرفتن جوانان در بیانیه گام دوم انقلاب را چنین تحلیل کرد که نسل جوان نقطه امید برای ساختن آینده کشور است و از نظر سید علی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی، این نسل کمتر آلوده به منافع زودگذر مادی است. محسن اسماعیلی از اعضای مجلس خبرگان رهبری، بیانیه گام دوم را از اسناد فقه سیاسی دانسته، آن را با کتاب تنبیه الامه و تنزیه المله محمدحسین نائینی مقایسه کرده و بیانیه گام دوم را از سه منظر مهم دانسته است: ۱- تبیین دوباره آرمان‌های انقلاب اسلامی ۲- بازخوانی کارنامه انقلاب اسلامی و ۳- تعیین مسیر آینده.

سید ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور بیانیه گام دوم را نقطه عطفی در تاریخ انقلاب اسلامی و نشانگر پیشرفت‌های چهل ساله انقلاب اسلامی و راهبردی برای آینده نظام و حرکت انقلاب دانسته و تأکید کرده است که این بیانیه کاملاً ترسیم و مشخص می‌کند که تمدن اسلامی امری دست‌یافتنی است. سید محمد مهدی میرباقری، عضو مجلس خبرگان رهبری، بیانیه گام دوم را رفیع‌تر از کتاب تنبیه الامه و تنزیه المله محمد حسین نائینی و همانند وصیت‌نامه سیاسی الهی امام خمینی دانسته و هدف این بیانیه را تئوریزه کردن رفتار جامعه اسلامی برای حرکت به سمت تمدن اسلامی معرفی کرده است.

از این رو مسئله آزادی فلسطین یکی از آرمان‌های بلند و بسیار مهم این انقلاب در عرصه سیاست خارجی محسوب می‌گردد. امام خمینی، پیش از پیروزی انقلاب اسلامی موضع گیری‌های متعددی علیه رژیم صهیونیستی داشته و پس از پیروزی انقلاب نیز با تعیین روز جهانی قدس، حمایت از آزادی فلسطین را در سطح جهان مطرح و نهادینه کردند. رهبر معظم انقلاب که همواره از حامیان اصلی آزادی قدس شریف بوده و هستند، در بیانیه گام دوم نیز به موضوع فلسطین عنایت ویژه داشته و پشتیبانی ایران از مبارزات مجاهدان فلسطینی را یکی از چالش‌های انقلاب اسلامی با آمریکا دانسته اند.

"ایران مقتدر، امروز هم مانند آغاز انقلاب با چالش‌های مستکبران روبه‌رو است اما با تفاوتی کاملاً معنی‌دار. اگر آن روز چالش با آمریکا بر سر کوتاه کردن دست عمال بیگانه یا تعطیلی سفارت رژیم صهیونیستی در تهران یا رسوا کردن لانه‌ی جاسوسی بود، امروز چالش بر سر حضور ایران مقتدر در مرزهای رژیم صهیونیستی و برچیدن بساط نفوذ نامشروع آمریکا از منطقه‌ی غرب آسیا و حمایت جمهوری اسلامی از مبارزات مجاهدان فلسطینی در قلب سرزمین‌های اشغالی و دفاع از پرچم برافراشته‌ی حزب‌الله و مقاومت در سراسر این منطقه است."

بیانیه گام دوم، حمایت از فلسطین و مبارزه با رژیم صهیونیستی را علیرغم مخالفت‌های آمریکا و کشورهای غربی، یکی از دستاوردهای انقلاب اسلامی در چهل سال اول انقلاب می‌داند و آثار این رویکرد در ابعاد منطقه‌ای و جهانی قابل مشاهده است. جمهوری اسلامی ایران در اجرای این راهبرد موفق شد مسئله فلسطین را به اولین موضوع دنیای اسلام تبدیل کرده و اجازه ندهد مسلمانان و آزادی خواهان جهان، این موضوع مهم را به فراموشی بسپارند. رهبر معظم انقلاب در ششمین کنگره بین‌المللی حمایت از انتفاضه فلسطین به این موضوع اشاره داشته اند:

"هدف دشمن، خروج مسئله فلسطین از اولویت است ولی وجود همه اختلافات بزرگ و کوچک، مسأله فلسطین باید اولویت نخست جهان اسلام و آزادی خواهان جهان و محور وحدت همه‌ی آنان باشد."

در دهه‌های گذشته، سران غرب‌گرای کشورهای عربی و روشنفکران سکولار با قلم و بیان خود سعی داشتند هویت اسلامی فلسطین را کمرنگ و یا حتی انکار کرده و این مسئله مهم جهان اسلام را در چارچوب مباحث جهان عرب مطرح کنند. اما انقلاب اسلامی ایران این حقیقت که اسلام تنها راه مقاومت برای مبارزه علیه صهیونیسم است را مطرح و به صحنه عمل آورد و احیای گفتمان اسلامی و تقویت هویت اسلامی مردم فلسطین، موجب شکلگیری گروه‌های جهادی همچون حماس و جهاد اسلامی در فلسطین اشغالی و حزب الله در لبنان گردید. آیت الله خامنه‌ای در بند چهارم بیانیه گام دوم به این موضوع مهم توجه داشته اند:

"رابعاً: (انقلاب اسلامی) بینش سیاسی آحاد مردم و نگاه آنان به مسائل بین‌المللی را به گونه‌ی شگفت‌آوری ارتقاء داد. تحلیل سیاسی و فهم مسائل بین‌المللی در موضوعاتی همچون جنایات غرب بخصوص آمریکا، مسئله‌ی فلسطین و ظلم تاریخی به ملت آن، مسئله‌ی جنگ‌افروزی‌ها و رذالتها و دخالت‌های قدرتهای قلدر در امور ملتها و امثال آن را از انحصار طبقه‌ی محدود و

عزت‌گزیده‌ای به نام روشنفکر، بیرون آورد؛ این‌گونه، روشنفکری میان عموم مردم در همه‌ی کشور و همه‌ی ساحت‌های زندگی جاری شد و مسائلی از این دست حتی برای نوجوانان و نونهالان، روشن و قابل فهم گشت."

به دنبال شکست‌های پی در پی رژیم صهیونیستی در جنگ ۳۳ روزه‌ی لبنان و جنگ‌های ۲۲ روزه، ۸ روزه و ۵۱ روزه در غزه و پدیدار شدن نشانه‌های افول این رژیم بتدریج فضای جهانی نیز در کنار جهان اسلام، به سمت مقابله با اقدامات خصمانه و غیر قانونی و غیر انسانی رژیم صهیونیستی متمایل شد. وقوع نهضت بیداری اسلامی و تشکیل جبهه مقاومت در کنار افول آمریکا و اسرائیل، بلاتدرید از دستاوردهای انقلاب اسلامی در چهل سال اول انقلاب است و رهبری در بیانیه گام دوم، این تحولات را بخشی از عزت جمهوری اسلامی ایران می‌دانند:

"صحنه‌ی جهانی، امروز شاهد پدیده‌هایی است که تحقق یافته یا در آستانه‌ی ظهورند: تحرک جدید نهضت بیداری اسلامی بر اساس الگوی مقاومت در برابر سلطه‌ی آمریکا و صهیونیسم؛ شکست سیاست‌های آمریکا در منطقه‌ی غرب آسیا و زمین‌گیر شدن همکاران خائن آنها در منطقه؛ گسترش حضور قدرتمندانه‌ی سیاسی جمهوری اسلامی در غرب آسیا و بازتاب وسیع آن در سراسر جهان سلطه. اینها بخشی از مظاهر عزت جمهوری اسلامی است که جز با شجاعت و حکمت مدیران جهادی به دست نمی‌آید."

در اجرای مفاد بیانیه گام دوم در حمایت از آرمان فلسطین در چهل سال دوم انقلاب، اتخاذ راهکارهای متنوع سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و امنیتی باید در دستور کار دولت و شورای عالی امنیت ملی قرار گرفته و راهبرد جمهوری اسلامی ایران مشخص و به دستگاه‌های مختلف از جمله وزارت امور خارجه برای اجرا، ابلاغ گردد. تداوم حمایت همه‌جانبه از محور مقاومت، تلاش در جهت ایجاد اجماع منطقه‌ای و جهانی برای حمایت از آزادی فلسطین، افشا و مقابله با جنایات اسرائیل و حامیان آن از جمله آمریکا در مجامع بین‌المللی، استفاده از دیپلماسی وحدت اسلامی برای اتحاد مسلمانان جهان حول محور فلسطین، و استفاده از دیپلماسی فعال و چندجانبه برای اجرای طرح جمهوری اسلامی ایران مبنی بر برگزاری همه‌پرسی در سرزمین‌های اشغالی می‌تواند به عنوان راهبردهای بلند مدت جمهوری اسلامی ایران مورد توجه قرار گیرد.

اجرای راهبرد حمایت همه‌جانبه از محور مقاومت برای آزادی فلسطین و قبله اول مسلمانان جهان، نابودی رژیم صهیونیستی و تشکیل دولت فلسطینی را در پی خواهد داشت و به لطف الهی، پیش‌بینی رهبر معظم انقلاب محقق خواهد شد.

"فلسطین قطعاً آزاد خواهد شد و به مردم بر خواهد گشت و در آنجا دولت فلسطینی تشکیل خواهد شد؛ در اینها هیچ تردیدی نیست."

پژوهش حاضر که به تبیین اندیشه‌های حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در حمایت از فلسطین و آزادی قدس شریف پرداخته، با استفاده از منابع کتابخانه‌ای و با توصیف و تحلیل سخنان و اندیشه‌های مقام معظم رهبری و با تأکید بر بیانیه گام دوم انقلاب این موضوع را تبیین نموده است. ایشان فلسطین را محور مشترک وحدت مسلمانان و رژیم صهیونیستی را دشمن مشترک آنها معرفی می‌نماید و بر این باور است که مسئله فلسطین، مسئله اول جهان اسلام بوده که باید در کنگره عظیم سالانه حج این موضوع از سوی کشورهای اسلامی مطرح و بدان توجه ویژه‌ای شود. در پژوهش حاضر که به حقوق مردم فلسطین و قدس از گذر اندیشه‌های حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی) با تأکید بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی پرداخته شده است سعی شده است تا بحث حمایت از فلسطین و آزادی قدس شریف و راهکارها و مواضع مقام معظم رهبری به‌عنوان رهبر جمهوری اسلامی ایران و مقاومت، از رهگذر فرمایشات و رهنمودهای ایشان در بیانیه گام دوم انقلاب تبیین گردد. همچنین مقام معظم رهبری در عین حال که رژیم صهیونیستی و حامیان غربی‌اش را دشمن مشترک مسلمانان می‌دانند، فلسطین را محور مشترک

مسلمانان معرفی می‌کنند و بیان داشته‌اند: «ماجرای فلسطین، همچنان مهم‌ترین و زنده‌ترین مسئله مشترک امت اسلامی است (بیانات به مناسبت روز جهانی قدس: ۱۴۰۰/۰۲/۱۷)». حمایت از فلسطین در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی مسئله فلسطین و آزادی قدس شریف، یکی از اهداف و آرمان‌های بلند و بسیار مهم انقلاب اسلامی در عرصه سیاست خارجی به شمار می‌رود که از بدو انقلاب و موضع‌گیری‌های امام خمینی (ره) و تا به امروز این هدف و آرمان همواره از اولویت‌های نظام جمهوری اسلامی ایران و مقام معظم رهبری بوده است.

نتیجه گیری:

مسئله فلسطین از مسائل با اهمیت در جهان اسلام و در عصر حاضر به شمار می‌رود. جمهوری اسلامی ایران که همواره حامی مستضعفان بوده در حمایت از فلسطین و آزادی قدس شریف بیشترین تلاش و کوشش را در بین کشورهای اسلامی داشته است. پژوهش حاضر که به تبیین اندیشه‌های حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در حمایت از فلسطین و آزادی قدس شریف پرداخته، با استفاده از منابع کتابخانه‌ای و با توصیف و تحلیل سخنان و اندیشه‌های مقام معظم رهبری و با تاکید بر بیانیه گام دوم انقلاب این موضوع را تبیین نموده است. رهبر جمهوری اسلامی ایران «رفتار کشورهای غربی و رژیم اشغالگر قدس» در قبال قضیه فلسطین و کشتن انسان‌های بی‌گناه را مصداق بارز و آشکار نقض حقوق بشر و دموکراسی - که شعار غرب است - می‌داند. ایشان فلسطین را محور مشترک وحدت مسلمانان و رژیم صهیونیستی را دشمن مشترک آن‌ها معرفی می‌نماید و بر این باور است که مسئله فلسطین «مسئله اول جهان اسلام بوده که باید در کنگره عظیم سالانه حج این موضوع از سوی کشورهای اسلامی مطرح و بدان توجه ویژه‌ای شود. مقام معظم رهبری راهکارهای جمهوری اسلامی ایران برای حل قضیه فلسطین را قطع کلیه روابط با رژیم صهیونیستی توسط کشورهای اسلامی» برگزاری همه‌پرسی و برگزاری باشکوه روز جهانی قدس برمی‌شمارند. ایشان در بیانیه گام دوم به تأثیرگذاری انقلاب اسلامی ایران بر قضیه فلسطین اشاره کرده و آن تأثیرات را بر مواردی همچون: تغییر نگرش مردم به قضیه فلسطین «مقاومت و رژیم صهیونیستی» آشکار ساختن ضعف استکبار جهانی و حمایت جمهوری اسلامی ایران از جریان مقاومت و مستضعفان جهان دانسته‌اند. ایشان همچنین معتقد است که مسئله فلسطین نیازمند جهاد تبیین است

منابع:

- ۱- آثار علمی همایش بیانیه گام دوم انقلاب و تمدن نوین اسلامی، سایت همایش گام دوم، تاریخ درج مطلب: ۲۴ بهمن ۱۳۹۸، تاریخ بازدید: ۱۳ خرداد ۱۳۹۹ ش.
- ۲- آغاز تبیین و تحلیل بیانیه گام دوم انقلاب از سوی آیت الله شبزنده‌دار، در خبرگزاری ابنا، تاریخ درج مطلب: ۲۸ بهمن ۱۳۹۷ ش، تاریخ بازدید: ۱۳ خرداد ۱۳۹۹ ش.
- ۳- بیانیه رهبر انقلاب بسیار راهگشا و جامع است، در خبرگزاری آنا، تاریخ درج مطلب: ۸ اسفند ۱۳۹۷، تاریخ بازدید: ۱۳ خرداد ۱۳۹۹ ش.
- ۴- بیانیه گام دوم انقلاب، حرکت به سوی تمدن اسلامی را ترسیم کرده است، در خبرگزاری ایسنا، تاریخ درج مطلب: ۲۴ بهمن ۱۳۹۸، تاریخ بازدید: ۱۳ خرداد ۱۳۹۹ ش.
- ۵- بیانیه گام دوم انقلاب خطاب به مردم ایران، در سایت دفتر حفظ و نشر آثار آیت‌الله خامنه‌ای، تاریخ درج مطلب: ۲۲ بهمن ۱۳۹۷، تاریخ بازدید: ۱۲ خرداد ۱۳۹۹ ش.
- ۶- کتاب "بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی" منتشر شد، در باشگاه خبرنگاران جوان، تاریخ درج مطلب: ۸ خرداد ۱۳۹۹، تاریخ بازدید: ۱۳ خرداد ۱۳۹۹ ش.
- ۷- کتاب "رنج شیرین" منتشر شد، در خبرگزاری مهر، تاریخ درج مطلب: ۶ فروردین ۱۳۹۹، تاریخ بازدید: ۱۳ خرداد ۱۳۹۹ ش.
- ۸- همایش بین‌المللی گام دوم انقلاب، الگوی نظام انقلابی تمدن‌ساز، خبرگزاری ایسنا، تاریخ درج مطلب: ۱۶ بهمن ۱۳۹۸، تاریخ بازدید: ۱۳ خرداد ۱۳۹۹ ش.